

Bolagsstyrningsrapport 2015
AFA Livförsäkringsaktiebolag org nr 502000-9659

Innehåll

1. Inledning	3
1.1 Svensk kod för bolagsstyrning	3
1.2 Uppdrag	3
1.3 Ägare	3
1.4 Avvikelse från koden	3
1.5 Valberedning	3
2. Styrelsen	4
2.1 Styrelsens sammansättning	4
2.2 Uppgifter om styrelseledamöter, suppleanter och arbetstagarrepresentanter	5
2.2.1 Styrelseledamöter valda vid bolagsstämman den 11 juni 2015	5
2.2.2 Styrelsesuppleanter valda vid bolagsstämman den 11 juni 2015	6
2.2.3 Arbetstagarrepresentanter utsedda vid konstituerande styrelsemötet den 11 juni 2015	6
2.3 Krav på oberoende	6
2.4 Bolagsstämma	6
2.5 Styrelsens arbete	6
2.5.1 Styrelsens arbete i utskotten	8
2.6 Utvärdering	11
3. Verkställande direktören	12
3.1 Överträdelse av noteringsavtal m.m.	12
4. Styrelsens rapport om intern kontroll 2015 gällande den finansiella rapporteringen	13
4.1 Kontrollmiljö	13
4.2 Kontrollaktiviteter	14
4.3 Riskbedömning	15
4.4 Information och kommunikation	15
4.5 Uppföljning och utvärdering	16

1. Inledning

1.1 Svensk kod för bolagsstyrning

Svensk kod för bolagsstyrning är ett led i näringslivets självreglering med syfte att förbättra bolagsstyrningen i svenska börsnoterade bolag. För AFA Livförsäkringsaktiebolag, org. nr. 502000-9659, (AFA Livförsäkring) är sunda principer för bolagsstyrning en viktig förutsättning för att skapa förtroende hos våra ägare, uppdragsgivare, kunder och medarbetare. Även om AFA Livförsäkring inte tillhör den huvudsakliga målgruppen för *Svensk kod för bolagsstyrning* ("Koden") är det naturligt att bolag som ägs av arbetsmarknadens parter i möjligaste mån vill föregå med gott exempel och följa utvecklingen inom området. AFA Livförsäkring har därför beslutat att bolaget, där det anses lämpligt, mot bakgrund av ägarstruktur och verksamhetens art ska följa Koden där det anses lämpligt. Denna bolagsstyrningsrapport är upprättad i enlighet med Koden. Bolagets revisorer har inte granskat rapporten.

1.2 Uppdrag

Villkoren för de försäkringar som AFA Livförsäkring administrerar är reglerade i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter. Försäkringarna är en del i de anställningsvillkor som regleras i kollektivavtal på den svenska arbetsmarknaden. AFA Livförsäkring är utsedd till försäkringsgivare i de aktuella kollektivavtalen. Parterna har inflytande på premiesättning, behandling av återbäringsmedel och tillämpning av försäkringsvillkoren hos försäkringsgivaren.

1.3 Ägare

AFA Livförsäkring ägs till hälften av Svenskt Näringsliv och till hälften av Landsorganisationen i Sverige (LO).

1.4 Avvikelse från koden

AFA Livförsäkring har valt att avvika från Koden på följande punkter:

Enligt Koden ska bolaget ha en valberedning som ska lämna förslag till ordförande och övriga ledamöter i styrelsen samt arvode och annan ersättning för styrelseuppdrag till var och en av ledamöterna. Valberedningen ska också lämna förslag till val och arvodering av revisor. Bolagets ägare har valt att inte tillsätta en valberedning. Skälet till detta är att bolaget endast har två ägare, vilka genom sina ombud på bolagsstämman utser styrelserepresentanter. Samtliga ägare har härigenom full insyn i styrelsens arbete. När styrelseledamöter utses ser ägarna till att det samlade behovet av kunskap och erfarenhet uppfylls.

Enligt Koden ska en styrelse inte ha suppleanter. AFA Livförsäkring har valt att göra avsteg från Koden och tillsätta suppleanter. Suppleanterna är få till antalet och kallas till samtliga styrelsemöten, oavsett om de ska tjänstgöra eller inte. De är engagerade och väl pålästa och utgör för närvarande en sådan tillgång i styrelsearbetet att de bör finnas kvar.

Enligt Koden ska granskning ske av delårsrapporter. AFA Livförsäkrings revisorer granskar inte bolagets delårsrapport. Avvikelse från Koden sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och med syftet att begränsa kostnaderna för de försäkrade.

1.5 Valberedning

Bolagets ägare har valt att inte tillsätta en valberedning (se ovan).

2. Styrelsen

2.1 Styrelsens sammansättning

Enligt AFA Livförsäkrings bolagsordning ska styrelsen bestå av minst fem och högst nio ledamöter. För ledamöterna ska finnas högst fyra suppleanter. Suppleanter utses i samma ordning och för samma tid som styrelseledamöter och träder in när en styrelseledamot inte har möjlighet att närvara vid styrelsemöte. Bland styrelseledamöterna ska Svenskt Näringsliv utse en ledamot och Landsorganisationen i Sverige (LO) utse en ledamot att särskilt övervaka att försäkringstagarnas och de försäkrades intressen vederbörligen iakttas.

I styrelsen finns två arbetstagarrepresentanter.

Fram till bolagsstämman den 11 juni 2015 bestod styrelsen av ledamöterna Anitra Steen (ordförande), Pär Andersson, Renée Andersson, Ingela Edlund, Anastasia Georgiadou, Erik Georgii, Ulrik Wehtje, Christer Ågren och Hans Öhlund.

För att särskilt bevaka försäkringstagarnas och de försäkrades intressen var Christer Ågren utsedd till ordinarie styrelseledamot av Svenskt Näringsliv och Ingela Edlund av LO.

Om någon av styrelseledamöterna Christer Ågren, Anastasia Georgiadou, Ulrik Wehtje eller Pär Andersson inte hade möjlighet att närvara vid styrelsemöte skulle suppleanterna Hans Gidhagen eller Björn Oxhammar träda in. På samma sätt skulle styrelseledamöterna Ingela Edlund, Erik Georgii, Renée Andersson eller Hans Öhlund ersättas av suppleanterna Magnus Furbring och Jonas Wallin i nu nämnda ordning.

Marianne Cederquist och Petra Lundberg var av Försäkringstjänstemannaförbundet respektive Akademikerföreningen utsedda till arbetstagarrepresentanter.

Vid bolagsstämman den 11 juni 2015 valdes följande ledamöter: Anitra Steen (ordförande), Pär Andersson, Renée Andersson, Carola Lemne, Yvonne Nygårds, Lea Skånberg, Anastasia Georgiadou, Erik Georgii och Ulrik Wehtje.

För att särskilt bevaka försäkringstagarnas och de försäkrades intressen var Carola Lemne utsedd till ordinarie ledamot av Svenskt Näringsliv och Yvonne Nygårds av LO.

Om någon av styrelseledamöterna Anastasia Georgiadou, Ulrik Wehtje eller Pär Andersson inte hade möjlighet att närvara vid styrelsemöte skulle suppleanterna Hans Gidhagen eller Björn Oxhammar träda in. På samma sätt skulle styrelseledamöterna Yvonne Nygårds, Erik Georgii, Renée Andersson eller Lea Skånberg ersättas av suppleanterna Magnus Furbring och Jonas Wallin i nu nämnda ordning.

Vid det konstituerande styrelsemötet den 11 juni 2015 anmälde Försäkringstjänstemannaförbundet Marianne Cederquist och Akademikerföreningen Fredrik Boegård som arbetstagarrepresentanter.

Information om ersättning till styrelseledamöterna och styrelsesuppleanterna som beslutades av bolagsstämman den 11 juni 2015 finn i not 21 i årsredovisningen för 2015.

2.2 Uppgifter om styrelseledamöter, suppleanter och arbetstagarrepresentanter

2.2.1 Styrelseledamöter valda vid bolagsstämman den 11 juni 2015

Namn	Född	Vald år	Nuvarande befattning	Ledamot i utskott m.m.	Utbildning/examen	Andra styrelseuppdrag	Tidigare befattningar
Anitra Steen	1949	2013	Styrelseordförande	Ordförande i: - Finansutskottet - Försäkringsutskottet - Revisionsutskottet - Ersättningsutskottet	Fil kand	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, ordförande AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, ordförande AB Svenska Spel, ordförande Stockholms Sjukhem, styrelseledamot PostNord AB, ledamot Oral Care Holding AB, ordförande Pressens Opinionsnämnd, ledamot	Lantmännen ekonomisk förening, ledamot Ekonomiska föreningen Drivhuset, ledamot Generaldirektör, Verket för högskoleservice Statssekreterare, Finansdepartementet Generaldirektör, Riksskatteverket VD, Systembolaget AB Iris Sverige AB, ordförande Det Naturliga Steget, ledamot Vide Florist AB, suppleant Telge Inkop AB, ordförande
Pär Andersson	1961	2007	Försäkringsspecialist och förhandlare på Svenskt Näringsliv	Ledamot i: - Försäkringsutskottet	Jur kand Fil kand i nationalekonomi	AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, suppleant Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL, suppleant Collectum AB, suppleant Svensk Handels och Arbetsgivarnas A-kassa, ledamot	Tingsnotarie vid Göteborgs tingsrätt Arbetsrätts- och entreprenadjurist på Elektriska Arbetsgivareföreningen Biträdande jurist på Foyen & Co Advokatbyrå Jurist på Sveriges Industriförbund
Renée Andersson	1965	2010	Utredare inom avtals- och socialförsäkringsområdet inom LO	Ledamot i: - Försäkringsutskottet	Fil kand	AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, suppleant AMF Pensionsförsäkring AB, ledamot LO-TCO Rättsskydd Aktiebolag, suppleant	Utredare inom arbetsmiljöområdet inom LO Handläggare LO/TCO/SACO Bryssel-Kontor Svenska Kommunalarbetareförbundet, utredningsavdelningen
Anastasia Georgiadou	1963	2013	Alminia Sverige AB Koncernchef	Ledamot i: - Revisionsutskottet	Butikschefsutbildning inom ICA	AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, ledamot Svenskt Näringsliv, styrelseledamot Almega AB, styrelseledamot Alminia Sverige, styrelseledamot Alminia AB, styrelseledamot Alminia Söder, styrelseledamot Metropolitan Rehab AB, styrelseledamot Svensk Personlig hemtjänst AB, styrelseledamot The Matt AB, styrelseledamot Adena Personlig Assistans AB, suppleant Adena Clean AB, suppleant	Ordförande Brf Applet Styrelseledamot i Familjebostäder AB Företagsledare sedan 1987 Adena Clean AB, suppleant ALMEGA Aktiebolag, ledamot Svensk Personlig Assistans AB, ledamot Adena Personlig Assistans AB, ordförande Alminia AB, ledamot Sveriges Konduktiva Kompetens Center AB, ledamot Svensk Personlig Hemtjänst AB, ledamot Metropolitan Rehab & Gym AB, ledamot Chase Farm Group AB, suppleant Sveriges mat lounge AB, ledamot Ideella föreningen Svenskt Näringsliv med firma Svenskt Näringsliv, ledamot Ung Företagsamhet (UF) i Stockholm, ledamot
Erik Georgii	1958	2009	Andre vice ordförande i GS-Facket för skogs-, trä och grafisk bransch	Nej	Gymnasieskola Juridisk utbildning med inriktning arbetsrätt Tryckareutbildning på Nya Wermlands-tidningen	GS Arbetslöshetskassa, ordförande GS Stockholm Fastigheter AB, ledamot Dagens Arbete AB, suppleant Fritidsbyn Kloten HB, ledamot	Vice ordförande/avtalssekreterare i Grafiska Fackförbundet AB Domus, ledamot Folksam LO Fond AB, suppleant
Carola Lemne	1958	2015	Svenskt Näringsliv, VD	Ledamot i: - Ersättningsutskottet	Läkarexamen, Karolinska Institutet, Stockholm Legitimerad läkare, Karolinska Institutet, Stockholm Medicine doktor, Karolinska Institutet, Stockholm Docent, Klinisk hypertoni-forskning, Karolinska Institutet, Stockholm	AFA Livförsäkringsaktiebolag, ledamot AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, ledamot Getinge AB, ledamot International Chamber of Commerce, ledamot Stiftelsen Konung Gustaf Vs Jubileumsfond, huvudman Hjärt-lungfonden, huvudman Uppsala Universitet Styrelseordförande (konsistoriets ordförande) Institutet för Näringslivsforskning, ledamot	VD, koncernchef, Praktikertjänst AB VD, Danderyds Sjukhus AB Chefsstrateg global klinisk läkemedelsutveckling, Clinical Development & Regulatory Affairs (Vice President, CDRA Strategy), Pharmacia Corp, New Jersey Klinisk forskningschef, Clinical Research Sweden (centrala forskningsavdelningens Sverige-baserade del), Pharmacia & Upjohn AB Klinisk forskningschef, Clinical Research Europe (centrala forskningsavdelningen i Sverige samt klinisk forskning på marknadsbolagen i Europa, Sydafrika, Australien och Nya Zeeland), Pharmacia & Upjohn AB
Yvonne Nygårds	1968	2015	Fastighetsanställdas förbund, Andre Ordförande		Gymnasium textil inriktning Falun Fackliga grund och vidareutbildningar Ombudsmannautbildning	Olika fackliga uppdrag i Fastighetsan-ställdas förbund LO Distriktet i Dalarna och Gävleborg ledamot Styrelse ISS Facility Service Bolagsstyrelse Avtalspension SAF/LO informatör LO Distriktet Fastighets Förbundsstyrelse ledamot (ombudsmannaklubben mandat) Fastighets Förbundsstyrelse ledamot LO Distriktet i Dalarna ledamot styrelse/VU Fastighets Avdelning 13 Gävle Ordförande LO Kongress ombud Fastighets Försäkringsrådgivare/försäkringsinformatör Klubbordförande Fastighets ISS Facility Service Dalarna	Fastighetsanställdas förbund ombudsman ASAB/ISS Facility Service Kommunfullmäktige Falun Ledamot Trafik och fritidsnämnd Falun Andre vice ordförande Trafik och fritidsnämnd Falun ledamot
Lea Skånberg	1960	2015	Ehetschef på Arbetslivsheten		Maskiningenjör, Katrineholms Tekniska Skola Skyddssingjör, 40 p, Arbetsmiljöverket Diverse fackliga utbildningar, Beklädnads och Metall	Prevent, ledamot LO/TCO Rättsskydd, ledamot	
Ulrik Wehtje	1956	2006	VD, Urbana Holding AB	Ledamot i: - Finansutskottet	Civilingenjör, civilekonom	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, ledamot AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, ledamot Arbio AB, suppleant Grafiska Företagens Förbund, vice ordförande NNR, Näringslivets Regelnämnd, ordförande Robinia AB, ledamot	Företagsledare i över 25 år

2.2.2 Styrelsesuppleanter valda vid bolagsstämman den 11 juni 2015

Namn	Född	Vald år	Nuvarande befattning	Ledamot i utskott m.m.	Utbildning/examen	Andra styrelseuppdrag	Tidigare befattningar
Magnus Furbring	1963	2010	Ombudsman inom LO	Ledamot i: - Försäkringsutskottet	Gymnasial yrkesutbildning	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, suppleant Fora AB, ledamot	Byggnadsarbetare, murare, Byggnads lokalombudsman/kassör, Byggnads centralombudsman
Hans Gidhagen	1954	2001	Svenskt Näringslivs expert/förhandlare på försäkrings- och pensionsrådet, främst kollektivavtalade försäkringar	Ledamot i: - Försäkringsutskottet	Jur kand	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, ledamot Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti (ömsesidigt), ledamot PRI Ideell förening, ledamot Fora AB, ledamot Collectum AB, ledamot Svenskt Näringslivs Försäkringsinformation AB, ledamot	Försäkringsjurist SPP Avdelningschef KPA
Björn Oxhammar	1958	2007	Finanschef inom Svenskt Näringsliv	Ledamot i: - Finansutskottet	Civilekonom	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, suppleant	Fondansvarig och Ekonomicontroller på Svenskt Näringsliv
Jonas Wallin	1967	2010	Förbundsordförande Svenska Elektrikerförbundet	Nej	Gymnasieutbildning Elprogrammet, Fackliga/politiska utbildningar	AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, ledamot WorldSkills Sweden AB, ordförande Facklig Administration i Samverkan 6F AB, ledamot Riksbyggen ekonomisk förening, ledamot LO Styrelsen, ledamot Rönneberga konferens, ledamot	Elektriker, Ombudsman lokalt och centralt, Elektrikerens A-kassa

2.2.3 Arbetstagarrepresentanter utsedda vid konstituerande styrelsemötet den 11 juni 2014

Namn	Född	Vald år	Nuvarande befattning	Ledamot i utskott m.m.	Utbildning/examen	Andra styrelseuppdrag	Tidigare befattningar
Fredrik Boegård	1972	2015	Ordförande i Akademikerföreningen inom AFA Försäkring, systemutvecklare	Nej	Filkand, systemvetenskapliga programmet Uppsala Universitet	Ledamot i bostadsrättsföreningen, Brf Bergsparken	Systemutvecklare på Skandia (Privat-vårdsförsäkring), IT-konsult Connecta, IT-konsult WM-data
Marianne Cederquist	1966	2012	Ordförande i FTFs personalförening inom AFA Försäkring, teknisk projektledare	Nej	Gymnasieekonom, diverse fackliga utbildningar 15 högskolepoäng arbetsrätt	FTF, Ledamot i förbundsstyrelsen	Skadereglerare IT supporttekniker Förvaltningsledare

2.3 Krav på oberoende

Anitra Steen och Ulrik Wehtje uppfyller Kodens krav på *oberoende* i förhållande till bolaget/bolagsledningen och större aktieägare.

Övriga bolagsstämموالدا styrelseledamöter är enligt Koden att anse som *oberoende* i förhållande till bolaget/bolagsledningen men kan inte anses som *oberoende* i förhållande till större aktieägare.

2.4 Bolagsstämma

Aktieägares rätt att besluta i försäkringsbolags angelägenheter utövas vid bolagsstämma.

Vid den ordinarie bolagsstämman fastställs resultaträkning och balansräkning samt be-

slutas hur resultatet ska disponeras och om ansvarsfrihet för styrelse och verkställande direktör.

Dessutom väljs styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, försäkringstagarrepresentanter, revisorer, revisorssuppleanter, lekmannarevisorer och suppleanter för dessa. Slutligen fattas beslut om arvode till dessa ledamöter och revisorer.

2.5 Styrelsens arbete

Under år 2015 har styrelsen i AFA Livförsäkring hållit fem sammanträden, varav ett konstituerande och fyra ordinarie.

Styrelseledamöterna närvarade vid styrelsemöten under 2015 enligt följande:

Ordinarie styrelsemöte 26 mars	Ordinarie styrelsemöte 11 juni	Konstituerande styrelsemöte 11 juni	Ordinarie styrelsemöte 7 oktober	Ordinarie styrelsemöte 4 december
-----------------------------------	-----------------------------------	--	-------------------------------------	--------------------------------------

Ordinarie ledamöter:

Anitra Steen	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Pär Andersson	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Renée Andersson	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Ingela Edlund	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	<i>Nej</i>	-	-
Anastasia Georgiadou	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Erik Georgii	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Carola Lemne	-	-	<i>Nej</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>
Yvonne Nygårds	-	-	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Lea Skånberg	-	-	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Ulrik Wehtje	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>
Christer Ågren	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	-	-	-
Hans Öhlund	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>

Suppleanter:

Magnus Furbring	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Hans Gidhagen	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Björn Oxhammar	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Jonas Wallin	<i>Nej</i>	<i>Nej</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>

Arbetstagarrepresentanter:

Fredrik Boegård	-	-	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Marianne Cederquist	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
Petra Lundberg	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	-	-	-

Styrelsen har antagit en arbetsordning och en instruktion avseende arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören samt fastställt försäkringstekniska riktlinjer, placeringsriktlinjer och riktlinjer för hantering av intressekonflikter.

Styrelsen har under året huvudsakligen behandlat följande frågor under styrelsemötena:

Ordinarie styrelsemöte 26 mars

- Rapport från utskotten
- Rapport från VD
- Internrevisionens årsrapport år 2014
- Riskkontrollens årsrapport 2014
- Solvens II
- Rapport från regelefterlevnadsansvarig
- Rapport från kapitalförvaltningen
- Årsredovisning år 2014
- Budgetunderlag för informationsmedel år 2014
- Rapport från Försäkring
- Bolagsstyrningsrapport 2014

Ordinarie styrelsemöte 11 juni

- Rapport från utskotten
- Rapport från VD
- Rapport från Internrevision
- Rapport från regelefterlevnadsansvarig
- Solvens II
- ORSA-Rapport
- Rapport från kapital
- Resultatprognos år 2015
- Rapport från Försäkring

Konstituerande styrelsemöte 11 juni

- Konstituerande av styrelsen
- Val av ledamöter till Finansutskottet, Försäkringsutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet
- Beslut om firmatecknare

- Arbetsordning

Ordinarie styrelsemöte 7 oktober

- Rapport från utskotten
- Rapport från VD
- Internrevisorns delårsrapport
- Rapport från kapitalförvaltningen
- Delårsrapport och prognos 2015
- Solvens II
- Rapport från Försäkring

Ordinarie styrelsemöte 4 december

- Rapport från utskotten
- Rapport från VD
- Interrevisionens plan 2016
- Etikpolicy
- Rapport från Kapital
- Placeringsriktlinjer
- Aktuariella riktlinjer
- Premier år 2016
- Prognos år 2015
- Budget år 2016
- Solvens II
- Rapport från Försäkring
- Rapport från Ersättningsutskottet

2.5.1 Styrelsens arbete i utskotten

Finansutskottet

Styrelsen ska utse ett Finansutskott bestående av styrelsens ordförande samt fyra ledamöter. Sådan ledamot ska vara styrelseledamot eller styrelsesuppleant i bolag inom AFA Försäkring. Vid behandling av frågor som rör AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag adjungeras en ledamot som representerar Förhandlings- och samverkansrådet PTK. Den adjungerade ledamoten behöver inte vara styrelseledamot eller styrelsesuppleant i ett bolag inom AFA Försäkring.

Finansutskottet är ett inför styrelsen beredande organ och fattar ej beslut såvida ej protokollförd beslutanderätt delegerats av styrelsen. De beslut som fattas med stöd av delegationsbeslut ska regelmässigt redovisas för styrelsen.

Finansutskottet ansvarar för styrelsens löpande uppföljning av placeringsverksamheten. Finansutskottet ska dessutom bereda ärenden till styrelsen i frågor avseende den strategiska tillgångsportföljen (normalportfölj), placeringsriktlinjer del I, ägarpolicy samt affärer i illikvida tillgångar som enligt placeringsriktlinjer del I ska beslutas av styrelsen.

Finansutskottet bestod fram till det konstituerande styrelsesammanträdet den 11 juni 2015 av Anitra Steen (ordförande), Ulrik Wehtje, Björn Oxhammar, Torbjörn Johansson och Kjell Ahlberg. Martin Linder var adjungerad ledamot. Annika Wallenskog var noterad såsom kontaktman för Sveriges Kommuner och Landsting.

Vid det konstituerande styrelsesammanträdet den 11 juni 2015 valdes följande ledamöter: Anitra Steen, ordförande, Ulrik Wehtje, Björn Oxhammar, Torbjörn Johansson och Kjell Ahlberg. Som adjungerad ledamot utsågs Martin Linder. Annika Wallenskog är noterad kontaktman för Sveriges Kommuner och Landsting.

Finansutskottet har sammanlagt haft sex möten under 2015.

Ledamöternas närvaro 2015 av totalt sex möten: Anitra Steen, sex möten; Ulrik Wehtje, sex möten; Torbjörn Johansson, sex möten; Kjell Ahlberg, fem möten; Björn Oxhammar, sex möten, Malin Linder, tre möten och Annika Wallenskog, fem möten.

Försäkringsutskottet

Styrelsen ska utse ett för AFA Försäkring

gemensamt Försäkringsutskott bestående av styrelsens ordförande samt två ledamöter som utses av Svenskt Näringsliv och två ledamöter som utses av Landsorganisationen i Sverige. Vid behandling av frågor som rör Trygghetsförsäkring vid arbetsskada äger ytterligare en ledamot som utses av Förhandlings- och samverkansrådet PTK rätt att delta. Ledamot ska vara styrelseledamot eller styrelsesuppleant i minst ett av bolagen inom AFA Försäkring.

Försäkringsutskottet är ett inför styrelsen beredande organ och fattar ej beslut såvida ej protokollförd beslutanderätt delegerats av styrelsen. De beslut som fattas med stöd av delegationsbeslut ska regelmässigt redovisas för styrelsen.

Ska utskottet fatta beslut som rör Trygghetsförsäkring vid arbetsskada äger endast en av ledamöterna utsedda av Landsorganisationen i Sverige rätt att delta i beslutet för det fall att en ledamot som representerar Förhandlings- och samverkansrådet PTK också deltar.

Försäkringsutskottet ska bereda ärenden till styrelsen i frågor som bl.a. kan avse försäkringstekniska riktlinjer, värdesäkringsfrågor, premie-/förmögenhetsanalys, bokslut och prognoser, villkorsförändringar samt frågor om kvalitet och effektivitet i skaderegleringen.

Försäkringsutskottet ska bereda ärenden till styrelsen som gäller Solvens II. Utskottet ska även tillse att övriga utskott vid behov blir involverade i beredningen av frågor som rör Solvens II.

Försäkringsutskottet bestod före och efter det konstituerande styrelsesammanträdet den 11 juni 2015 av Anitra Steen (ordförande), Renée Andersson, Hans Gidhagen, Pär Andersson, Magnus Furbring och Kristina Rådkvist. Försäkringsutskottet har totalt

haft sex ordinarie möten.

Ledamöternas närvaro under 2015: Anitra Steen, sex möten; Renée Andersson, sex möten; Magnus Furbring, sex möten; Hans Gidhagen, sex möten; Pär Andersson, sex möten och Kristina Rådkvist, sex möten.

Revisionsutskottet

Styrelsen ska utse ett för AFA Försäkring gemensamt Revisionsutskott bestående av styrelsens ordförande samt två ledamöter som utses av Svenskt Näringsliv och två ledamöter som utses av Landsorganisationen i Sverige.

Vid behandling av frågor som rör AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag adjungeras en ledamot som representerar Förhandlings- och samverkansrådet PTK. Ledamot ska vara styrelseledamot eller styrelsesuppleant i minst ett av bolagen inom AFA Försäkring.

Revisionsutskottet är ett inför styrelsen beredande organ och fattar ej beslut såvida ej protokollförd beslutanderätt delegerats av styrelsen. De beslut som fattas med stöd av delegationsbeslut ska regelmässigt redovisas för styrelsen.

Revisionsutskottet ska bereda ärenden till styrelsen i frågor som bl.a. kan avse finansiell rapportering, intern styrning och kontroll, riskkontroll, regelefterlevnad, intern och extern revision, redovisning, skatt samt revisorer.

Revisionsutskottet ska godkänna ersättning till chefen för internrevisionen.

Utskottet ska ha ett särskilt ansvar för:

- att – som ett led i beredningen av styrelseärenden – övervaka och kvalitetssäkra den

finansiella rapporteringen,

- att med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i den interna kontrollen, internrevisionen och riskhanteringen,
- att hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen,
- att granska och övervaka revisorernas opartiskhet och självständighet och därvid särskilt uppmärksamma om revisorerna tillhandahåller andra tjänster än revisions-tjänster, och
- att biträda vid upprättandet av bolagsstämmans beslut om revisorsval.

Revisionsutskottet bestod under 2015 av Anitra Steen (ordförande), Kjell Ahlberg, Ingvar Backle, Anastasia Georgiadou, Annika Nilsson och Kristina Rådkvist.

Revisionsutskottet har sammanlagt haft fyra möten. På dessa möten har ledamöterna haft följande närvaro: Anitra Steen, fyra möten; Anastasia Georgiadou, tre möten; Kjell Ahlberg, tre möten; Kristina Rådkvist, tre möten; Ingvar Backle, fyra möten och Annika Nilsson, fyra möten.

Ersättningsutskottet

Styrelsen ska vid det första ordinarie sammanträdet efter bolagsstämman utse ett för AFA Försäkring gemensamt Ersättningsutskott bestående av styrelsens ordförande samt en ledamot som utses av Svenskt Näringsliv och en ledamot som utses av Landsorganisationen i Sverige.

Vid behandling av frågor som rör AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag adjungeras en ledamot som representerar Förhandlings- och samverkansrådet PTK. Ledamot av utskottet ska vara styrelseledamot eller styrelsesuppleant i minst ett av bolagen inom AFA Försäkring.

Styrelsens och Ersättningsutskottets ansvar och uppgifter i frågor som rör ersättning till anställda inom AFA Försäkring regleras i den ersättningspolicy som beslutas av styrelsen. Ersättningsutskottet ska godkänna, eller till styrelsen hänskjuta, frågor som rör verkställande direktörens väsentliga uppdrag utanför AFA Försäkring.

Ersättningsutskottet ska besluta om tilldelning av lägenhet till medlem av företagsledningen i AFA Försäkring.

Ersättningsutskottet ska därutöver fungera som rådgivare till verkställande direktören i verksamhetsfrågor.

Vid årets sista ordinarie styrelsesammanträde ska utskottets ordförande till styrelsen

rapportera om det arbete Ersättningsutskottet utfört och om de beslut man fattat under året.

Ersättningsutskottets ledamöter bestod före det konstituerande styrelsesammanträdet den 11 juni 2015 av Anitra Steen (ordförande), Torbjörn Johansson, Christer Ågren och Martin Linder (adjungerad).

Vid det konstituerande styrelsemötet den 11 juni 2015 valdes Anitra Steen (ordförande), Torbjörn Johansson, Carola Lemne och Martin Linder (adjungerad).

Under 2015 har Ersättningsutskottet haft fem möten. Ledamöternas närvaro: Anitra Steen, fem möten; Torbjörn Johansson, fem möten, Carola Lemne, två möten, Christer Ågren, tre möten och Martin Linder, fem möten.

2.6 Utvärdering

Utvärdering av styrelsens arbete skedde i oktober 2015.

3. Verkställande direktören

Verkställande direktör är Anders Moberg.

Uppgifter om honom framgår av beskrivningen nedan.

Namn	Född	Utsedd	Nuvarande befattning	Utbildning/examen	Andra styrelseuppdrag	Tidigare befattningar
Anders Moberg	1961	2014	VD i AFA Livförsäkring	Civilekonom	Försäkringbranschens Arbetsgivareorganisaion, ledamot Försäkringbranschens Arbetsgivareorganisaion Service AB, ledamot	VD, Collectum AB Administrativ chef, Trygg-Hansa Vice VD, Administrativ chef, Holmia Försäkringar

3.1 Överträdelser av noteringsavtal m.m.

Eftersom AFA Livförsäkring inte är noterat på börsen är överträdelser av noteringsavtal inte tillämbart.

4. Styrelsens rapport om intern kontroll 2015 gällande den finansiella rapporteringen

Inledning

Intern styrning och kontroll som avser den finansiella rapporteringen är en process som innefattar medarbetare, ledning och styrelse. Intern styrning och kontroll definierar samtliga åtgärder som ledning, styrelse och medarbetare genomför i syfte att hålla riskhanteringen på hög nivå och att rimligt säkerställa att fastställda mål uppnås.

Syftet med den interna styrningen och kontrollen är att ge rimlig säkerhet avseende tillförlitligheten i den externa finansiella rapporteringen och säkerställa att de finansiella rapporterna är framtagna i överensstämmelse med god redovisningsstandard, tillämpliga lagar och förordningar samt övriga krav som ställs på försäkringsbolag.

Styrelsen ansvarar enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043), Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella bolag (FFFS 2005:1) samt Koden, för den interna kontrollen. Denna beskrivning är upprättad i enlighet med Koden och är därmed avgränsad till intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen.

Styrelsens rapport om intern kontroll 2015 ingår som en del i denna bolagsstyrningsrapport. Rapporten om intern kontroll är inte en del av den formella årsredovisningen och har inte granskats av bolagets revisorer. Rapporten inskränker sig till att beskriva hur den interna kontrollen är organiserad, utan att göra något uttalande om hur väl den fungerar.

Den interna styrningen och kontrollen delas enligt ett erkänt ramverk in i fem områden: kontrollmiljö, kontrollaktiviteter, riskbedömning, information och kommunikation samt uppföljning och utvärdering. Dessa områden beskrivs nedan.

4.1 Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör grunden för den interna kontrollen. Styrelsen fastställer den övergripande organisationen och finansiella mål för verksamheten samt utvärderar verkställande direktörens och ledningens prestationer och resultat. Styrelsen arbetar utifrån en fastställd strategisk mötesplan.

AFA Livförsäkring har byggt upp tre nivåer för styrning och kontroll. Den första nivån ansvarar för styrning och genomförande i verksamheten, den andra nivån för kontroll och krav på arbetssätt samt sammanställning av total riskbild medan den tredje nivån ansvarar för granskning och utvärdering av styrning och kontroll. Styrelsen följer upp och styr verksamheten genom det utsedda Revisionsutskottet (se kapitel 2.5.1).

I nivå två finns en ansvarig för uppföljning av regelefterlevnad och en ansvarig för riskkontroll; båda rapporterar direkt till Revisionsutskottet samt en gång per år direkt till styrelsen. VD har beslutat om en struktur för arbetet med uppföljning av regelefterlevnad samt hur kontrollen av bolagets väsentliga risker ska genomföras, sammanställas och presenteras. Arbetet regleras genom särskilda instruktioner.

I nivå tre finns en oberoende Internrevision som rapporterar direkt till styrelsen. Det finns också lekmannarevisorer som granskar att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, samt att den interna kontrollen är tillfredställande.

Funktionerna för regelefterlevnad, riskkontroll och internrevision har etablerat en samrådsgrupp. I samrådsgruppen diskuteras väsentliga områden inför revisionsutskottets sammanträden.

För den del av AFA Livförsäkrings verksamhet som genom uppdragsavtal är utlagd till Fora AB utfärdar dess revisorer ett så kallat tredjepartsintyg.

Finansinspektionens riktlinjer för försäkringsverksamhet meddelas genom föreskrifter och allmänna råd. AFA Livförsäkring har ett flertal interna regelverk som kan klassificeras som övergripande. Vissa av regelverken antas årligen. En sådan uppdatering ägde rum på det konstituerande styrelsemötet i juni.

Vad gäller den finansiella rapporteringen finns instruktioner för varje enskild transaktion fram till koncernbokslut. Instruktioner och kontoplan finns tillgängliga på intranätet för de interna enheter som behöver information.

4.2 Kontrollaktiviteter

Med hjälp av styrelsens och verkställande direktörens fastställda riktlinjer och regelverk, standardiserade rapporteringsrutiner och beslutade arbetsordningar ska fel och avvikelser förhindras, upptäckas och korrigeras. AFA Livförsäkrings kontrollaktiviteter beror av vilken typ av risk som ska kontrolleras. Inom respektive IT-system finns ett antal inbyggda kontroller.

Generella risker finns i någon mån avseende samtliga poster i rapporteringen. De mer specifika riskerna för väsentliga resultat- och balansposter redovisas i matrisen nedan tillsammans med tillhörande kontrollstruktur i AFA Livförsäkring.

Resultaträkning

POST	RISKER	KONTROLLSTRUKTUR - Direktiv med mera	KONTROLLSTRUKTUR - Processtöd	KONTROLLSTRUKTUR - Systemsstöd
Premieintäkter	Samtliga premieintäkter debiteras ej Inbetalda premier redovisas ej	Avtal med Fora AB Riktlinjer för delegering och attest	Tredjepartsintyg från Fora AB Processbeskrivning av inbetalningsprocessen	Avstämningar mot Fora AB:s faktureringsystem Avstämningar mot extern motpart (konton i bank)
Utbetalda försäkringsersättningar	Felaktiga försäkringsersättningar utbetalas Korrekta försäkringsersättningar utbetalas ej	Fastställda försäkringsvillkor Riktlinjer för delegering och attest Riktlinjer och policy för klagomålsansvarig	Handböcker för skadereglering Kvalitetsgranskning av skaderegleringen	Försäkringsvillkor inbyggda i skaderegleringsystemen Kontroller mot Försäkringskassans system Kontroller mot Fora AB:s avtalsregister
Förändring i avsättning för oreglerade skador	Fel bedömning om framtida skadeutveckling Felaktigt beräknade avsättningar	Försäkringstekniska riktlinjer Reservsättningsinstruktioner Försäkringstekniskt beräkningsunderlag	Styrelsens försäkringsutskott Processbeskrivningar / checklistor Dualitetsberäkningar	Avstämningar i försäkringsrörelsen datalager
Kapitalavkastning	Realränterisk Inflationsrisk Valutarisk Prisrisk - aktier - fastigheter Kreditrisk Likviditetsrisk	Placeringsriktlinjer Placeringsreglementen Skuldtäckningspolicy Normalportfölj	Styrelsens finansutskott VD:s finanskommitté Allokeringskommitté Daglig limitkontroll Veckovis uppföljning likvida tillgångslag Månadsvis uppföljning av total portfölj	Avstämningar i finanssystem

Balansräkning

POST	RISKER	KONTROLLSTRUKTUR - Direktiv med mera	KONTROLLSTRUKTUR - Processtöd	KONTROLLSTRUKTUR - Systemsstöd
Placeringsstillgångar	Samtliga placeringsstillgångar redovisas ej Placeringsstillgångar värderas ej korrekt	Riktlinjer för Finansadministration	Verifierar innehav med externa motparter Verifierar värden med externa motparter	Avstämningar i finanssystem Avstämningar mot externa motparter (depåbanker m.fl.)
Avsättning för oreglerade skador	Samtliga försäkringsåtaganden redovisas ej Avsättningar beräknas ej korrekt	Försäkringstekniska riktlinjer Reservsättningsinstruktioner Försäkringstekniskt beräkningsunderlag	Styrelsens försäkringsutskott Processbeskrivningar / checklistor Dualitetsberäkningar	Avstämningar i försäkringsrörelsen datalager Avstämningar i försäkringsrörelsen datalager

4.3 Riskbedömning

AFA Livförsäkring arbetar med riskhantering för att identifiera och hantera framtida osäkra händelser som kan hindra företaget från att nå uppsatta mål. Inom ramen för detta arbete kartläggs och utvärderas risker i de olika redovisnings- och rapporteringsprocesserna som kan påverka den finansiella rapporteringen. I riskbedömningen identifieras de poster där risken för väsentliga fel är högst. Det är poster där värdena i transaktionerna är stora eller processen är mycket komplex och där behovet av en stark intern kontroll är stort.

Identifierade riskområden är:

- **Premieinbetalning.** I premieinbetalningsprocessen hanteras stora arbetsflöden avseende avtalsteckning, fakturering och inkassering av premier. Företaget har lagt ut huvuddelen av processen på Fora AB, som för AFA Försäkrings räkning årligen skickar ut cirka 850 000 fakturor till cirka 212 000 försäkringstagare med aktiva försäkringsavtal. För att säkerställa den interna kontrollen har företaget begärt att Fora AB:s revisorer lämnar ett tredjepartsintyg. Företaget har lagt ut premieinbetalningsprocessen avseende försäkringstagare inom den kooperativa sektorn till PVAB och KP. Dessa skickar för AFA Försäkrings räkning årligen ut ca 79 000 fakturor till cirka 4 000 försäkringstagare med aktiva försäkringsavtal.
- **Utbetalning av försäkringsersättning.** AFA Livförsäkring hanterar cirka 29 000 nyanmälningar varje år och verkställer årligen cirka 21 000 utbetalningar till försäkrade. Fördelningen av ansvaret i huvudprocessen Hantera försäkringsärende minimerar de risker som är förknippade med utbetalning av försäkringsersättningar.
- **Aktuariella beräkningar och bedömningar.** De aktuariella beräkningarnas och bedömningarnas kvalitet har avgörande betydelse för den finansiella rapporteringen. Processen är mycket komplex. För att minimera riskerna har styrelsen fastställt riktlinjer för aktuariernas arbete. För att minska riskerna för väsentliga fel bygger aktuariernas arbete på dualitetsberäkningar. Aktuarierna rapporterar löpande försäkringsriskerna till Finansinspektionens trafikljussystem.
- **Kapitalförvaltning.** Företaget förvaltar på uppdrag av försäkringstagarna mycket stora ekonomiska värden under lång tid. För att minimera riskerna har styrelsen fastställt riktlinjer för kapitalförvaltningen. För att minska riskerna för väsentliga fel har företaget byggt upp ett omfattande kontrollsystem med dagliga, veckovisa och månatliga limitkontroller och andra uppföljningar mot de av styrelsen fastställda riktlinjerna och mot av Finansinspektionen utfärdade restriktioner för försäkringsbolag. Kapitalförvaltningen rapporterar löpande de finansiella riskerna till Finansinspektionens trafikljussystem.

4.4 Information och kommunikation

För att säkerställa en effektiv och korrekt informationsgivning internt och externt krävs att alla delar av verksamheten kommunicerar och utbyter relevant och väsentlig information såväl inom enheterna som med andra delar av verksamheten.

Kommunikationen internt säkerställs främst genom att information finns tillgänglig för alla via intranätet. Extern kommunikation sker via AFA Livförsäkrings hemsida och Kundwebb, allmän information till försäkringstagare och försäkrade sker bl.a. genom Fora AB, PVAB och KP.

Styrelsen får regelbunden återkoppling från verksamheten avseende internkontrollaspekter i den finansiella rapporteringen via Revisionsutskottet.

AFA Livförsäkring publicerar varje år delårsbokslut och årsbokslut. Revisorerna har granskat årsbokslutet.

4.5 Uppföljning och utvärdering

På ett styrelsemöte fastställs en plan som innehåller vilka ärenden som ska tas upp under året och vilken övergripande rapportering som ska lämnas till styrelsen.

Den ekonomiska rapporteringen sker bland annat genom delårsbokslut och årsredovisning. Övergripande verksamhetsuppföljning sker huvudsakligen genom regelbunden rapportering till styrelsen. Rapportering sker också till utskotten där det ges möjlighet till fördjupad analys. De olika utskotten kan vidarebefordra frågor till styrelsemötena.

Styrelsen har under året fortlöpande erhållit:

- protokoll från Försäkringsutskottet, Finansutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet
- rapporter om ärendeutvecklingen inom försäkringarna
- rapporter om kapitalförvaltningen
- ekonomiska rapporter och prognoser
- rapporter om det skadeförebyggande arbetet
- rapporter från internrevisionen, riskkontroll och regelefterlevnad samt
- rapporter om incidenthantering

Ekonomichef, riskkontrollansvarig, regelefterlevnadsansvarig, säkerhetschef och Internrevision rapporterar till Revisionsutskottet.

Utöver detta rapporterar VD månadsvis till styrelsen mellan styrelsemötena. Verksamhetsuppföljning sker mot såväl långsiktiga som kortsiktiga mål.

AFA Livförsäkrings Internrevision arbetar efter den av styrelsen beslutade revisionsplanen. Planen samordnas med de externa revisorerna.

Ägarnas kontroll av bolaget sker ytterst genom de externa revisorerna som har till uppgift att utföra lagstadgad revision. Uppdraget innebär bland annat att granska styrelsens och VD:s förvaltning, vilket innefattar granskning av att styrelsen fullgör det ansvar som åligger den enligt försäkringsrörelselagen, inklusive granskning av den interna kontrollen. De externa revisorerna upprättar en revisionsplan som samordnas med revisionsplanen för AFA Livförsäkrings Internrevision. Förbättringsåtgärder som identifierats i samband med externa revisioner analyseras och vidtas.

Trygghet på jobbet för fyra miljoner människor

POSTADRESS **AFA Försäkring 106 27 Stockholm** BESÖKSADRESS **Klara Södra Kyrkogata 18**
KUNDCENTER **0771-88 00 99** VX **08-696 40 00** FAX **08-696 45 45** INTERNET **www.afaforsakring.se**